

Testy ewaluacyjne

Test I

Starożytność: Grecja i Rzym
Starożytność: Świat Biblii

wersja A

1. Zaznacz T (tak), jeśli w micie występuje topos wędrówki, N (nie) – jeśli ten topos nie występuje.

1.	Mit o powstaniu świata.	T	N
2.	Mit o Tezeuszu.	T	N
3.	Mit o Orfeuszu.	T	N
4.	Mit o Atenie i Arachne.	T	N
5.	Mit o Artemidzie i Akteonie.	T	N
6.	Mit o Apollinie i Marsjaszu.	T	N

2. Które z poniższych zdań odnoszą się do Prometeusza? Zakreśl P, jeśli informacja jest prawdziwa, F – jeśli jest fałszywa.

1.	Ulepił człowieka z gliny i łez.	P	F
2.	Oszukał Zeusa, aby pomóc ludziom.	P	F
3.	Toczył walkę z bogami i udało mu się wygrać.	P	F
4.	Poświęcił się dla swojego brata Epimeteusza.	P	F
5.	Został przykuty przez Hefajstosa do szczytu Kaukazu.	P	F
6.	Symbolizuje walkę z bogami w imię szczęścia ludzkości.	P	F

3. Wskaż i zinterpretuj symboliczny motyw, który łączy postacie Homera i Tejrzejasa.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Wyjaśnij w 2–3 zdaniach, jak mity wpłynęły na powstanie starożytnego eposu.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Uporządkuj w kolejności chronologicznej wydarzenia przedstawione w mitach tebańskich. Wstaw cyfry od 1 (wydarzenie najwcześniejsze) do 10 w odpowiednie miejsca tabeli.

Wydarzenie	Kolejność
Edyp opuszcza Korynt, by uniknąć spełnienia się przepowiedni.	
Niemowlę z przebitymi piętami zostaje porzucone w górach.	
Na Teby spadają klęski.	
Para królewska poznaje straszliwą przepowiednię o swoim dziecku.	
Edyp rozwiązuje zagadkę Sfinksa.	
Oślepiiony król udaje się na wygnanie.	
Eteokles i Polinejkes giną w bratobójczej walce.	
Lajos zostaje zabity przez nieznanego wędrowca.	
Antygona decyduje się pochować brata.	
Bezdzietna para władców przygarnia przyniesione dziecko.	

TEKST DO ZADAŃ 6.–7.

Biada, ach, biada! Któż by jeszcze, żono,
zwrócił uwagę na przepowiednie pytyjskiego trójnogu
lub na podniebne wieszczce krzyki ptaków?
Za ich wróżbą miałem zabić własnego ojca.
A teraz leży pogrzebany w ziemi, a ja jestem tu,
bez użycia sztyletu. Chyba że zmarł z tęsknoty za synem.
Wtedy tylko byłbym winien jego śmierci.
Polybos jednak odszedł, zabrał ze sobą
bezwartościowe wyrocznie do Hadesu.

(Sofokles, *Król Edyp*,
przełożył Nikos Chadzinikolau)

6. Co odczuwa Edyp, gdy wypowiada te słowa?

- A. Żałuje, że jest sprawcą śmierci swego ojca.
- B. Rozpacza nad śmiercią Lajosa.
- C. Odczuwa ulgę, że przepowiednia się nie sprawdziła.
- D. Smuci się z powodu omyłności wyroczni.

7. Słowa Edypa ukazują jego hybris. Świadczy o niej

- A. przekonanie, że Polybos zmarł z tęsknoty za synem.
- B. lekceważący stosunek do wyroczni delfickiej.
- C. zadowolenie, że Polybos odszedł do Hadesu.
- D. drwina z poglądów Jokasty.

TEKST DO ZADANIA 8.

Ludzie, pokolenie śmiertelnych,
wasze życie marne, nic niewarte.
Któż by na tym świecie
więcej szczęścia doznał niż tyle,
by żyć w złudzeniu i zgasnąć?
Widząc twój okropny los, nieszczęsny Edypie,
żadnemu śmiertelnemu nie zazdroścę.

(Sofokles, *Król Edyp*,
przełożył Nikos Chadzinikolau)

8. Na podstawie podanego fragmentu stasimonu IV
odpowiedz na pytania.

a) Jaka funkcję pełni ta pieśń chóru?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

b) W którym imieniu chór przemawia?

.....
.....

9. Zasada stosowana w sztuce starożytnej, polegająca
na naśladowaniu rzeczywistości, to

- A. mimesis.
- B. katharsis.
- C. decorum.
- D. hamartia.

10. Wyjaśnij, na czym polega konflikt tragiczny w *Królu Edypie* lub *Antygonie*¹.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

TEKST DO ZADANIA 11.

– Człowieku. Chociaż ziemię lemieszami orzesz,
konie ujarzmysz i okrutne morze,
starczy zaledwie jednej myśli bożej,
złego skinienia – byś tego dokonał,
co nawet senne nie zwiastują zmary...

(Ernest Bryll, *Rekonstrukcja chóru Sofoklesowego*)

*11?. Na podstawie podanego fragmentu wiersza Ernesta Brylla wyjaśnij, na czym polega nawiązanie do tragedii antycznej w tym utworze.

.....
.....
.....
.....
.....

¹ Należy wybrać omawiany dramat.
² Zadania z gwiazdką dotyczą poziomu rozszerzonego.

12. Wybierz nazwy szkół filozoficznych z ramki i przyporządkuj je poglądom filozoficznym.

platonicy ■ arystotelicy ■ stoicy ■ epikurejczycy
■ cynicy ■ sceptycy

1.	1	Trzeba żyć tak, by stale odczuwać przyjemność.
2.	2	Idee są doskonałe i istnieją naprawdę, a świat materialny jest ich odbiciem.
3.	3	Prawda jest niedostępna dla człowieka.
4.	4	Zarówno w szczęściu, jak i w nieszczęściu trzeba zachować spokój.

*13. Przeczytaj fragment wiersza Horacego *Do Leukonoe*.

[...] Co ma być niech będzie
Czy wiele zim przed nami czy właśnie ostatnia

pędzi morze Tyrreńskie na odporne skały
rozważnie klaruj wino nadzieję odmierzaj
na godziny – czas biegnie zazdrosny o słowa –
I weseląc się dziś nie dowierzaj przyszłości.

(Przełożył Adam Ważyk)

a) Przedstaw poglądy filozoficzne, do których nawiązuje Horacy w tym fragmencie.

.....
.....
.....
.....
.....

b) Nazwij szkołę filozoficzną, z której te poglądy się wywodzą.

.....
.....
.....

c) Określ, z czego wynikają poglądy poety.

.....

*14. „Wybudowałem pomnik trwalszy niż ze spiżu” – pisze Horacy w jednej z pieśni. Krótko wyjaśnij, jaki pomnik ma na myśli.

.....
.....
.....
.....

15. Wpisz nazwy gatunków literackich we właściwe miejsca tabeli. Nazwy gatunków wybierz z poniższej ramki.

anacreontyk ■ apokalipsa ■ epigramat ■ oda ■ pieśń
■ psalm ■ przypowieść ■ satyra ■ sielanka (idylla)

	Definicja	Gatunek literacki
1.	Utwór o pogodnym charakterze, przedstawiający szczęśliwe życie pasterzy.	
2.	Pieśń biesiadna o radosnym lub żartobliwym charakterze.	
3.	Utwór liryczny mający regularną budowę, podzielony na strofy, może mieć różną tematykę.	
4.	Hebrajska pieśń religijna – pochwalna, dziękczynna lub błagalna.	
5.	Bardzo krótki, lapidarny wiersz przeznaczony do umieszczenia na posągu lub nagrobku.	

16. „Hiob wstał, rozdarł szaty, ogolił głowę, upadł na ziemię, oddał pokłon...”. Co oznacza zachowanie Hioba?

- A. Pokutę za grzechy, których się dopuścił.
- B. Uwielbienie Boga jako najwyższego Stwórcy.
- C. Gniew i bunt skierowany wobec sprawcy zła.
- D. Żałobę z powodu nieszczęść, które na niego spadły.

